

ТАМАДДУН

ЎЗБЕКИСТОНДАГИ ИСЛОМ ЦИВИЛИЗАЦИЯСИ МАРКАЗИ - КЕЛАЖАККА ЮЗЛАНГАН МАСКАН

(2-саҳифада ўқинг).

ТЕРАН ИЛДИЗЛАР

Мақом – руҳ озиғи

Кейинги вақтларда юртимизда миллий мақом санъатини янада ривожлантириш, уни халқимиз, айниқса, ёшлар орасида кенг тарғиб қилишга катта эътибор қаратилляпти. Асрлар давомида не-не атоқли нозимлар, олимлару ҳофизлар, созандалару навозандаларнинг сермашаққат меҳнати, ижодий тафаккури туфайли равнақ топиб, бизнинг давримизда ҳам ижро этиб келинаётган бу ноёб санъат фақатгина юртимиз ва минтақа мамлакатларида эмас, балки дунё қамровида ҳам катта эътибор ва эътироф қозониб келмоқда.

Юнус Ражабий номидаги Мақом ансамбли бадиий раҳбари, таниқли созанда ва бастакор, Ўзбекистон халқ артисти Абдуҳошим ИСМОИЛОВ билан суҳбатимиз ана шу муҳташам мақом санъати хусусида бўлди.

(Давоми 3-саҳифада).

ЭЪТИРОФ

Самимий мулоқотлар шукуҳи

Эрон қадимий тарих ва улкан ҳудудга эга бўлган мамлакат ҳисобланади. Табиийки, бизнинг мамлакатимиз яқин атрофидаги давлатлар билан иқтисодий алоқалар баробарида маданий муносабатлар борасида ҳам бой солномага эга. Буюк ипак йўли фақат тижорат мақсадидагина эмас, балки маданий алоқалар ривожини учун муҳим коммуникация воситаси вазифасини ўтаган.

Бугун ҳам ана шу кўҳна анъана Ўзбекистонда замонавий асосларда давом эттириляётганида ўзига хос рамзий маъно бор.

Зотан, турли давлатлардан келган санъаткорлар билан учрашиб, юзма-юз мулоқот қилиш, уларнинг санъатидан баҳраманд бўлиш дилларга ўзгача хузуру, ажиб ҳарорат бағишлайди. Шу маънода, биз Ўзбекистоннинг гўзал ва тароватли масканларидан бири саналган Зомин туманида ўтказилган Халқаро мақом анжуманида иштирок этганимиздан беҳад хурсандимиз. Айниқса, бизнинг "Форс" ансамблимиз II Халқаро мақом санъати анжумани ғолиби деган юксак шарафга лойиқ деб топилгани барчамизга жуда

катта гуруру ва хурсандлик бағишлади.

Барчамиз Ўзбекистондан унутилмас таасуротлар билан юртимизга қайтдик. Ана шундай ажойиб санъат анжуманида иштирок этиш имкониятини яратиб бергани учун Ўзбекистон халқи ва Президентига чин дилдан ташаккур айтамыз.

Али Асғор АРАБШОҲЎЙ,
Эрон давлатининг "Форс" ансамбли солисти,
II Халқаро мақом санъати анжумани ғолиби

ТАДҚИҚОТ

Навоийшунослик ва қўлғезма илми

(6-саҳифада ўқинг).

МУТОЛАА

Хайриддин СУЛТОН

ДОВРУФИ ОЛАТОҒДАН ОШГАН АДИБ

танлов ва кўргазмаларнинг доимий иштирокчиси, акарият ҳолларда эса уларнинг ташкилотчиси сифатида ҳам қизгин фаолият олиб боришини жамоатчилигимиз яхши билади.

Шундай бўлса-да, китобхонларга у кишининг ҳаёт йўли ва ижтимоий фаолияти ҳақида кенгроқ маълумот бериш мақсадида, бизнингча, аввало, адибнинг таржимаи ҳолини, туғилиб ўсган макони ҳамда у шаклланган адабий муҳитни эслатиб ўтиш ўринли бўлса керак.

2

Султон Раев 1958 йил 13 июлда Ўш вилояти, Қорасув тумани, Жўш қишлоғида туғилган. Қирғизистон Миллий университетининг журналистика факультетини тамомлаган.

Меҳнат фаолиятини "Қирғизистон маданияти" газетасида муҳбирликдан бошлаган. Шундан сўнг, "Асаба" ("Байроқ") газетасида бош муҳаррир ўринбосари, "Қирғиз руҳи" газетаси бош муҳаррири вазифаларида ишлаган.

(Давоми 4-5-саҳифаларда).

1
Давримизнинг атоқли ёзувчиси, давлат ва жамоат, маданият арбоби, моҳир дипломат Султон Раевнинг номини юртимиз зиёлилари ва китобхонларига ортиқча таърифлаб ўтиришнинг ҳожати йўқ, деб ўйлайман.
Зеро, ўзбек халқининг самимий ва улкан дўсти бўлган бу бетақрор ижодкор мамлакатимиздаги турли-туман халқаро анжуманлар, маданий форум ва учрашувлар,

12 ИЮЛЬ - АБДУЛЛА АВЛОНИЙ ТАВАЛЛУД ТОПГАН КҮН

"Илмсиз инсон меvasиз дарахт каbidур..."

ёҳуд Абдулла Авлоний маърифати

Ўзбек жадид алломаларининг ҳаёт йўли, ижтимоий фаолияти ибратли, сўзлари ҳикматли. Миллат ва Ватан, маърифат ва маънавият уларнинг дарди, қайғуси, амали ва аъмоли эди. Улар шу эл-юрт истиқболи учун дард чекди, қайғурди, гамга ботди, ўйга толди. Улар янги усул таълим мактаблари очиб, фарзандларини саводли қилди, фикрини ўстирди, дунёни танитди. Улар театрда томошалар кўйиб, ижтимоий, маиший муаммоларни саҳнага кўчирди ва ўша "ибратхона" орқали оламга ибрат назари билан қарашни ташвиқ қилди. Бадиий асарларида кундалик турмуш муаммоларининг адабий манзараларини акс эттирди.

Шундай ишлар билан машғул бўлган мўътабар жадид алломалар қаторида Абдулла Авлоний ҳам бор. Авлонийнинг ҳаёти ва ижод йўли барча маслақдошлари каби турли-туман ва серқирра. Ўз эътирофига кўра, у ёшлигида хунар ўрганади; "ғишт куйиш, сувоқчилик, печкачилик, дурадгорлик ишлари"

билан шуғулланади. Турмуш ташвишларининг нақ ўқонида яшайди. Кейин Абдулла Авлоний матбуотчи, муаллим, адиб, жамоатчи, элчи, журналист сифатида танилади. 1907 йили "Шухрат" газетасини нашр эттиради. Газетанинг ўнта сони чиқар-чиқмас тақиққа учрайди.

1913 йили "Турон" театр труппасини тузади. Саҳнада ўзи роллар ижро этади, яъни мушаххис – актёрлик ҳам қилади. Ҳаётдан олган сабоқларидан саҳнада, бадиий асарлари учун танлаган образларида фойдаланади. Унинг "Ҳижрон" тахаллуси билан эълон қилган шеърларида даъваткорлик, яхшиликка чақирув, жаҳолатни қоралаш оҳанглари кучли.

"Яхши бирла юрса, ҳар ким мақсуди ҳосил бўлур,
Юрса нодонлар ила,
бир кун бориб қотил бўлур.
Катталар қилган насихатни кичиклар олмаса,
Оқибат хулқи бузуқ кичиклар олмаса,
бир беадаб жоҳил бўлур".

(Давоми 7-саҳифада).

